

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจี้
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจี้
ตำบลน้ำจี้ อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบด้วยมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว นายอำเภอเขาสนกวาง จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับกฎระเบียบและคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจําพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน น้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นโดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะหรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาจ้วรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายจรรุญ ศิริโคจรสมบัติ)

นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาจ้ว

เห็นชอบ

(นายกรชวลวิษญ์ ชัยพีร์วัส)

นายอำเภอเขาสนกวาง

หมายเหตุ การกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติ องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถกำหนดโทษปรับได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นนั้น

แบบท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนาजू

เรื่อง ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลนาजू ได้กำหนดมาตรฐานแบบบ่อดักไขมัน วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน และรายละเอียดบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตเทศบาลใช้ในการดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

๑. รูปแบบบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันสามารถสร้างได้หลายแบบ และมี ๓ รูปแบบตามความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง ดังนี้

๑.๑ บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป การติดตั้งสำหรับใช้ในครัวเรือนที่พักอาศัยทั่วไป โดยเลือกขนาดปริมาตรตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

๑.๒ บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดิน และกักเก็บน้ำเสียได้น้อย ๖ ชั่วโมง

๑.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร และตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียได้น้อย ๖ ชั่วโมง

๒. วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๒.๑ บ่อดักไขมันชนิดสำเร็จรูป อาจติดตั้งบนพื้นหรือฝังในพื้นสำหรับบ้านพักอาศัย ภายในแยกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงกรองเศษอาหาร และส่วนที่ดักไขมัน

๒.๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ประกอบด้วย

(๑) บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูปที่จำหน่ายตามร้านสุขภัณฑ์ท้องตลาด

(๒) ท่อพีวีซี ขนาด ๒ นิ้ว หรือตามขนาดของท่อน้ำเข้าและออกจากบ่อดักไขมัน

(๓) คีมตัดท่อ พี.วี.ซี หรือ ใบเลื่อยเหล็ก

(๔) ข้องอ พี.วี.ซี. และข้อต่อตรง พี.วี.ซี ขนาด ตามที่ระบุในข้อ (๒)

๒.๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) วางบ่อดักไขมันสำเร็จรูป ในบริเวณที่อยู่ใกล้อ่างล้างจาน และพื้นที่ความราบเรียบเสมอกัน หรืออาจฝังลงพื้นโดยให้ระดับท่อเข้าของบ่อดักไขมันอยู่ต่ำกว่าระดับสื่อน้ำอ่างล้างจานและท่อน้ำออกอยู่สูงกว่าระดับพื้น

(๒) วัดระยะท่อ พี.วี.ซี.จากท่อน้ำทิ้งที่ต่อจากสื่อน้ำอ่างล้างจานถึงตำแหน่งท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันสำเร็จรูป และวัดระยะท่อ พี.วี.ซี.จากท่อน้ำออกของบ่อดักไขมันจนถึงท่อระบายน้ำสาธารณะหรือคูคลองธรรมชาติ

(๓) ตัดท่อ พี.วี.ซี.ทั้งสองช่วงตามขนาดที่วัดในข้อ (๒) ด้วยคีมตัดท่อหรือใบเลื่อยเหล็ก

(๔) ต่อท่อ พี.วี.ซี.จากอ่างล้างจานเข้ากับท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันด้วยข้องอ พี.วี.ซี.จากนั้นต่อท่อน้ำทิ้งบ่อดักไขมันด้วยข้อต่อตรง พี.วี.ซี.ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลองธรรมชาติ อาจทาด้วยน้ำยาประสานท่อ และยึดท่อด้วยสายรัดกับพื้นหรือผนัง

๒.๒ บ่อดักไขมันแบบติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการขนาดเล็ก

๒.๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบและทรายละเอียด

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๙ มิลลิเมตร

(๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง

ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

ขนาด ๑.๐๐ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร

ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร

(๕) ท่อพี.วี.ซี.ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด ๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่าท่อน้ำออกขนาด ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยดูระดับน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินชั้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

/ กรณีดิน...

กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ - ๖.๐๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพ้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๔) นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตกันหลุมที่เตรียมไว้โดยถ่างขอบซีเมนต์เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดาเมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่กันวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้วนาแนวรอบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูนทรายเท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อระบายน้ำ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดด้วยฝาปูน

(๕) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทั้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยท่อ พี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสมแต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทั้งใช้ท่อพี.วี.ซี.ชั้น ๘.๕ หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกมาจมอยู่ในน้ำเพื่อให้มีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้

๒.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

๒.๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบ

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๙ มิลลิเมตร

(๔) ท่อพี.วี.ซี.ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด ๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่าท่อน้ำออกขนาด ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำบ่อดักไขมัน โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อกอนกรีตเสริมเหล็ก ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้วให้ดูว่าดินชั้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมันคอนกรีตเสริมเหล็กได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุม บดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด ๙ มิลลิเมตร เพื่อทำฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อนโดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเสาเข็มประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๔) ประกอบแบบโดยใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนา ป้องกันไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นนำน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วถึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง แล้วกระทุ้งคอนกรีตไปด้วยเพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศ เพราะจะมีการร่วซึมได้

(๕) การถอดแบบ ให้ทำการถอดไม้แบบหลังจากเทคอนกรีตแล้วประมาณ ๓-๕ วันแล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยร่วซึมหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๖) การต่อน้ำเข้าและออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

๓. รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อบางได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงสามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้สามารถนำเศษอาหารออกไปทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอด ผ่านกันเข้าส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

๔. การใช้งานและการดูแลรักษา

- ๔.๑ ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
 - ๔.๒ ต้องไม่ทิ้งของหรือของสกปรกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
 - ๔.๓ ต้องไม่นำตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
 - ๔.๔ ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ด้านหน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
 - ๔.๕ ห้ามนำน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
 - ๔.๖ ต้องหมั่นดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันดักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้สามารถนำไปกำจัดต่อไป
 - ๔.๗ ต้องหมั่นตรวจสอบท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม
- ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับแบบแปลนการก่อสร้าง และสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนาจัว ในวันและเวลาราชการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น